

Minimální preventivní program
Waldorfská základní škola Lacerta, z. ú.
2025/2026

Obsah:

Úvod	3
Charakteristika školy	3
Analýza současného stavu.....	3
Cíle minimálního preventivního programu školy	4
Zásady prevence.....	4
Úkoly.....	5
• Metodika prevence	5
• Výchovné poradkyně.....	5
• Třídních učitelů a pedagogických pracovníků	5
Činnosti pedagogických pracovníků	6
Metody realizace preventivního programu školy	6
Spolupráce školy se zákonnými zástupci.....	7
Spolupráce s odborníky	7
Závěr	7

Úvod

Minimální preventivní program je součástí výchovně vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Waldorfská základní škola Lacerta“ v platném znění od 1. 9. 2024.

Cílem minimálního preventivního programu je ve spolupráci s rodiči předcházet projevům sociálně patologických jevů, v případě jejich zjištění ve spolupráci s rodiči i dalšími institucemi zamezit jejich dalšímu šíření, dále pak formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

Minimální preventivní program vychází z těchto dokumentů:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů
- ve školách a školských zařízeních.
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027.
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2024/2025.

Charakteristika školy

- Soukromá škola s 9. třídami. V prvním ročníku jsou dvě třídy.
- Školní družina má 4 oddělení a školní klub.
- Kapacita školy 181 žáků, družiny 120 žáků a školní klub 30 žáků, počet zaměstnanců 33
- Budova má vlastní jídelnu, tělocvičnu, odborné učebny, žákovskou a pedagogickou knihovnu.
- Škola je zapojena do dílčích projektů celonárodní sítě Škol podporujících zdraví na základních školách: Mléko do škol (pro 1. stupeň ZŠ), Ovoce a zelenina do škol (pro 1. stupeň ZŠ), Recyklohraní, Tonda Obal, Celé Česko čte dětem.
- V současnosti navštěvuje školu 129 žáků (100 na 1. st. a 29 na 2. st.) ze Znojma a širokého okolí.

Analýza současného stavu

Ke zjištění současného stavu rizikového chování ve škole byly využity třídnické hodiny, hodiny předmětů výchovného charakteru, výuka v epochách.

Hned první akcí ve školním roce je už tradiční Adaptační den, kde se žáci mohou navzájem seznámit napříč ročníky.

Každoročně na prvním stupni probíhá beseda s příslušníky Městské policie na téma bezpečnost silničního provozu, bezpečnost na cestě ze školy a do školy.

Velmi se osvědčilo pořádání projektových dnů, plaveckých kurzů a škol v přírodě pro třídní kolektivy, účast na soutěžích s různým zaměřením (sportovní, výtvarné, literární, vědomostní).

Škola nabízí žákům řadu volnočasových aktivit a informuje je o široké možnosti výběru mimoškolních zájmových kroužků:

- Logopedický kroužek
- Přírodovědný kroužek
- Florbal
- Taneční kroužek
- Sedmihlášek
- Kytara
- Večerníček

- Sportovky
- Deskovky
- Protažení
- Nabídka hudební školy VOX
- Každou středu pořádáme pro děti Družinový den (společné trávení času dětí v družině, vždy nějaké téma)

Těší nás zájem rodičů o akce společné pro žáky a rodiče. Např. Den pro waldorf, Vánoční koncert v kostele sv. Mikuláše, vánoční a velikonoční vystoupení ve Znojmě.

Cíle minimálního preventivního programu školy

- Dobrá informovanost všech žáků školy v oblasti rizikového chování.
- Systematická výuka a výchova žáků ke zdravému životnímu stylu.
- Vytvoření dostatečného zázemí k trávení volného času v prostorách školy.
- Podpora vlastních aktivit žáků a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností.
- Začleňování méně průbojných žáků do kolektivu, odstranění nevhodného chování mezi žáky.
- Zapojení celého pedagogického sboru školy do systému prevence, prohloubení spolupráce mezi pedagogickými pracovníky (učitel – asistent pedagoga – vychovatelka – školní asistentka ...)
- Aktivní spolupráce s rodiči žáků, otevřenost vůči veřejnosti.
- Informovat žáky, pedagogy, nepedagogické pracovníky, rodiče a veřejnost o problematice sociálně nežádoucích jevů.
- Předcházení projevům sociálně nežádoucích jevů, v případě jejich zjištění ve spolupráci s rodiči a dalšími institucemi zamezit jejich dalšímu šíření.
- Vytvořit příznivé psychosociální klima ve škole a ve třídách.
- Navodit pozitivní vazby mezi pedagogy a žáky, pedagogy a rodiči.
- Zaměřit pozornost na včasné odhalování rizikových skupin.
- Posilovat kladné sebehodnocení, schopnosti samostatného rozhodování, asertivity žáků, u kterých se projevují náznaky nízké sebedůvěry a nerozhodnosti.
- Průběžné vzdělávání všech pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- Podporovat u rodičů zájem o dění ve škole, poskytování poradenských služeb rodičům.
- Zabývat se problematikou mezilidských vztahů a komunikace, učit žáky zvládat konflikty a stres, emoce a touhy, podporovat psychickou pohodu každého jednotlivce i třídních kolektivů.

Zásady prevence

- Poradenská činnost.
- Odhalování specifických poruch učení a chování, následná individuální péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Začleňování méně průbojných žáků do třídního kolektivu, eliminace nevhodného chování mezi žáky.
- Maximalizování individuálního přístupu k žákům a udělování drobných pochval všem dětem, aby zažily pocit úspěchu.
- Podpora nově přichozích žáků, aby neměli problémy se začleněním do nového kolektivu.
- Vzdělávání žáků v oblasti zdravého životního stylu, propagace sportovních a zájmových mimoškolních aktivit žáků.
- Účinná spolupráce třídního učitele, metodika prevence, výchovného poradce, rodičů a vedení školy při řešení výchovně vzdělávacích problémů, otevřenost vůči veřejnosti.
- Přiměřenost a smysluplnost učení, využití poznatků v praktickém životě.

- Důvěra, ochota naslouchat, diskrétnost, spravedlnost a otevřenost.
- Veřejná prezentace úspěchů žáků a školy, ocenění úspěchu ostatních.

Úkoly

- Metodika prevence

Metodikem prevence je Mgr. Klára Trachtulcová

Metodik prevence je iniciátor, koordinátor, zpracovatel MPP. Průběžně vyhodnocuje preventivní strategii školy a vypracovává závěrečnou evaluační zprávu za příslušný školní rok.

Metodik se účastní odborných seminářů, kurzů a dalšího vzdělávání, poskytuje získané informace ostatním učitelům a rodičům.

Koordinuje a spoluúčastní se aktivit školy zaměřených na prevenci sociálně nežádoucích jevů. Monitoruje žáky s problémovým chováním.

Věnuje zvýšenou pozornost jevům, které mohou signalizovat počínající výskyt sociálně nežádoucích jevů.

Podporuje aktivity, které motivují žáky ke vhodnému využívání volného času.

Spolupracuje s třídními učiteli a s výchovnou poradkyní při řešení případných problémů žáků.

- Výchovné poradkyně

Výchovnou poradkyní je Mgr. Magdalena Králová.

Vyhledává a uskutečňuje orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a přípravu návrhů na další péči o tyto žáky.

Spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zajišťuje nebo zprostředkovává diagnostiky speciálních vzdělávacích poruch (vstupní a průběžné).

- Třídních učitelů a pedagogických pracovníků

Vnímat vztahy mezi žáky a atmosféru v třídních kolektivech, spolupracovat se školním metodikem prevence a s výchovnou poradkyní při prevenci, odhalování a potírání sociálně nežádoucího chování.

Seznámit žáky s negativními důsledky sociálně nežádoucího chování jak pro oběti a pachatele, tak pro celý třídní kolektiv, nepodceňovat počáteční projevy sociálně nežádoucích jevů.

Důsledně postihovat šikanu, vandalismus, užívání a distribuci návykových látek, projevy agresivního chování, slovních ataků a ostatních sociálně nežádoucích jevů.

Zvyšovat příznivé klima v třídních kolektivech formou diskusí při třídnických hodinách a epochální výuce.

Motivovat žáky k účasti na vědomostních, uměleckých a sportovních soutěžích a reprezentačních akcích školy.

Nabízet žákům možnost rozvíjet své schopnosti a zájmy v zájmových kroužcích ZUŠ, DDM, sportovních a tanečních klubech či neziskových organizacích.

Individuálně přistupovat k problémovým žákům v třídních kolektivech.

Zajišťovat pedagogický dohled nad žáky před začátkem vyučování a během přestávek v šatně, na chodbách a v době obědů ve školní jídelně.

Průběžně sledovat často se opakující krátkodobé absence žáků. Při podezření na záškoláctví aktivně spolupracovat s rodiči těchto žáků a s dětskými lékaři.

Činnosti pedagogických pracovníků

Žáci jsou seznámeni se školním řádem zpravidla první školní den ve školním roce.

V případě absence žáka je povinností třídního učitele seznámit chybějícího se školním řádem neprodleně po příchodu do školy. O tomto seznámení je veden zápis v třídní knize.

Škola důsledně sleduje chování žáků v prostorách školy, a to jak v učebnách během vyučování i přestávek, tak i na chodbách, v šatnách a v jídelně.

Vyhodnotí-li pedagogický sbor chování některých žáků jako nežádoucí, je kladen důraz na jejich zvýšený dohled z důvodu rizika výskytu sociálně nežádoucího chování.

Zásady zdravého životního stylu, upevňování fyzického i duševního zdraví, utváření žebříčku životních hodnot a hodnotných mezilidských vztahů jsou součástí školního vzdělávacího programu a výuky jednotlivých předmětů, především tělesné výchovy, člověk a jeho svět, přírodopisu, chemie, občanské výchovy a výchovy ke zdraví.

Žáci se specifickými poruchami učení jsou integrováni ve třídách svého ročníku. U každého žáka je třeba přistupovat k jeho práci individuálně s ohledem na diagnostikovanou poruchu. Vyučující spolupracují s výchovnými poradci, se zákonnými zástupci žáků a s odborníky v pedagogicko-psychologické poradně, popř. s asistenty pedagoga. Na základě zkušeností pedagogů a jejich individuálního přístupu ke všem žákům jim umožňují zažívat pocity dílčích úspěchů v práci a motivovat je ke kladnému přístupu k dalšímu vzdělávání.

Také nepedagogičtí pracovníci (uklízečky, školník, kuchařky, účetní) jsou součástí vztahové sítě a klimatu školy, dostávají se do kontaktu se žáky. Školní poradenské pracoviště je také k dispozici i jejich potřebám, dotazům a je otevřeno podmínkám z jejich strany. Při zachycení varovných signálů (agrese, šikana, podezření na užití návykové látky a jiné projevy patologického či rizikového chování) neprodleně informují třídního učitele, ŠMP, VP a vedení školy.

Metody realizace preventivního programu školy

- tradiční výukové metody (výklad, předávání informací)
- skupinová práce při řešení daného úkolu
- besedy, diskuse

- referáty a prezentace - vyhledávání informací žáky, jejich zpracování a předávání svým spolužákům
- vzdělávací semináře pro pedagogické pracovníky
- podchycování zájmu žáků o určité činnosti – sport, literatura, výtvarné činnosti, dovednosti s technickým zaměřením apod. (reprezentace školy, kroužky, návštěvy knihovny, atd.)

Spolupráce školy se zákonnými zástupci

Do výchovně vzdělávacího procesu na škole je třeba zapojit také zákonné zástupce, zvláště pro nezbytnost zpětné vazby.

Zákonní zástupci mají možnost sledovat průběžně chování a výsledky vzdělávání svých dětí kontrolou zápisů ve zlatém sešitě. Po telefonické dohodě si mohou domluvit individuální konzultaci s vyučujícím, třídním učitelem, výchovným poradcem, školním metodikem prevence nebo s vedením školy.

Kromě zpráv formou zápisů do žákovských zápisníků a informací na webových stránkách školy se pro zákonné zástupce konají pravidelné informační schůzky. Na nich se mohou seznámit jak s prospěchem a chováním žáků, tak s aktuálním klimatem třídy a školy, s plánovanými akcemi atd., a to formou společné besedy nebo individuálních pohovorů s třídním učitelem a ostatními pedagogy. V každé třídě také probíhá komunikace rodičů s učitelem pomocí aplikace Whatsapp, učitelé posílají rodičům maily, případně SMS.

V případě výskytu sociálně nežádoucího chování žáků jsou zákonní zástupci školou neprodleně kontaktováni telefonicky nebo písemně a pozváni ke konzultaci řešení problému, výchovných popř. represivních opatření. Tato jednání jsou písemně dokumentována, podepsána zúčastněnými stranami a zákonným zástupcům je následně nabídnuta pomoc vhodné odborné poradenské služby.

Spolupráce s odborníky

- Pedagogicko-psychologická poradna Znojmo
- Městský úřad Znojmo - oddělení sociální prevence a pomoci, oddělení sociálně-právní ochrany dětí
- Městská policie Znojmo
- Středisko výchovné péče Labyrint
- Poradna lidem s duševními obtížemi Práh
- Linka bezpečí 116111
- Dětská a odborní lékaři

Závěr

Na konci školního roku 2025/2026 bude minimální preventivní program školy zhodnocen a zpracován jako podklad pro vytvoření výroční zprávy školy.

Minimální preventivní program vychází z aktuální situace ve škole a hodnotí průběh období předchozího školního roku. Snahou je, aby žáci získali řadu znalostí, ale také dovedností v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Za důležité považujeme neustálé posilování a prohlubování spolupráce školy s rodiči a širší veřejností.

Vypracovala:

Mgr. Klára Trachtulcová, školní metodik prevence